Samling af Afgørelser

RETTENS DOM (Niende Udvidede Afdeling)

12. februar 2020 *

»Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik – restriktive foranstaltninger på baggrund af situationen i Den Demokratiske Republik Congo – indefrysning af midler – forlængelse af opførelsen af sagsøgerens navn på listen over omfattede personer – begrundelsespligt – ret til forsvar – Rådets forpligtelse til at meddele de nye forhold, der begrunder forlængelsen af restriktive foranstaltninger – retlig fejl – åbenbart urigtigt skøn – ejendomsretten – ret til respekt for privatliv og familieliv – proportionalitet – uskyldsformodning – ulovlighedsindsigelse – tilpasning af påstandene«

I sag T-170/18,

Alex Kande Mupompa, Kinshasa (Den Demokratiske Republik Congo), ved advokaterne T. Bontinck, P. De Wolf, M. Forgeois og A. Guillerme,

sagsøger,

mod

Rådet for Den Europæiske Union ved J.-P. Hix, S. Lejeune og H. Marcos Fraile, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

angående et søgsmål i henhold til artikel 263 TEUF med påstand om annullation af Rådets afgørelse (FUSP) 2017/2282 af 11. december 2017 om ændring af afgørelse 2010/788/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Den Demokratiske Republik Congo (EUT 2017, L 328, s. 19), Rådets gennemførelsesafgørelse (FUSP) 2018/569 af 12. april 2018 om gennemførelse af afgørelse 2010/788/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Den Demokratiske Republik Congo (EUT 2018, L 95, s. 21), og af Rådets gennemførelsesforordning (EU) 2018/566 af 12. april 2018 om gennemførelse af artikel 9 i forordning (EF) nr. 1183/2005 om indførelse af visse specifikke restriktive foranstaltninger mod personer, der bryder våbenembargoen over for Den Demokratiske Republik Congo (EUT 2018, L 95, s. 9), for så vidt som disse retsakter vedrører sagsøgeren,

har

RETTEN (Niende Udvidede Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, S. Gervasoni, og dommerne L. Madise, R. da Silva Passos (refererende dommer), K. Kowalik-Bańczyk og C. Mac Eochaidh,

justitssekretær: fuldmægtig L. Ramette,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 4. juli 2019,

* Processprog: fransk.

afsagt følgende

Dom [1]

Tvistens baggrund

1 Sagsøgeren, Alex Kande Mupompa, er statsborger i Den Demokratiske Republik Congo.

2 Nærværende sag indgår i de restriktive foranstaltninger, som Rådet for Den Europæiske Union har pålagt med henblik på indførelsen af en varig fred i Den Demokratiske Republik Congo og udøvelsen af pres på de personer og de enheder, der bryder den våbenembargo, som dette land er pålagt.

3 Den 18. juli 2005 vedtog Rådet i henhold til artikel 60 EF, 301 EF og 308 EF forordning (EF) nr. 1183/2005 om indførelse af visse specifikke restriktive foranstaltninger mod personer, der bryder våbenembargoen over for Den Demokratiske Republik Congo (EUT 2005, L 193, s. 1).

4 Den 20. december 2010 vedtog Rådet på grundlag af artikel 29 TEU afgørelse 2010/788/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Den Demokratiske Folkerepublik Korea og om ophævelse af fælles holdning 2008/369 (EUT 2010, L 336, s. 30).

5 Den 12. december 2016 vedtog Rådet i henhold til artikel 215 TEUF forordning (EU) 2016/2230 om ændring af forordning nr. 1183/2005 (EUT 2016, L 336 I, s. 1).

6 Samme dag vedtog Rådet i henhold til artikel 29 TEU afgørelse (FUSP) 2016/2231 om ændring af afgørelse 2010/788 (EUT 2016, L 336 I, s. 7).

7 Anden til fjerde betragtning til afgørelse 2016/2231 har følgende ordlyd:

»(2) Den 17. oktober 2016 vedtog Rådet konklusioner, hvori det udtrykte dyb bekymring over den politiske situation i Den Demokratiske Republik Congo. Det fordømte især på det kraftigste de ekstremt voldelige handlinger, der fandt sted den 19. og 20. september i Kinshasa, og bemærkede, at disse handlinger yderligere har forværret den fastlåste situation, som landet befinder sig i som følge af, at der ikke er udskrevet præsidentvalg inden for den forfatningsbestemte tidsfrist den 20. december 2016.

(3) Rådet understregede, at regeringen i Den Demokratiske Republik Congo for at skabe et gunstigt klima for dialogen og valgene bør give et klart tilsagn om at sikre overholdelse af menneskerettighederne og retsstatsprincippet og bringe enhver instrumentalisering af retsvæsenet til ophør. Det opfordrede også alle aktører til at forkaste brugen af vold.

(4) Rådet tilkendegav også, at det vil anvende alle de midler, det har til rådighed, herunder restriktive foranstaltninger over for dem, der er ansvarlige for alvorlige krænkelser af menneskerettighederne, tilskynder til vold eller forhindrer en mindelig og fredelig løsning på krisen, der respekterer det congolesiske folks ønske om at vælge sine repræsentanter.«

8 Artikel 3, stk. 2, i afgørelse 2010/788, som ændret ved afgørelse 2016/2231, har følgende ordlyd:

»Restriktive foranstaltninger som omhandlet i artikel 4, stk. 1, og artikel 5, stk. 1 og 2, indføres over for personer og enheder, der

1 – Der gengives kun de præmisser i nærværende dom, som Retten finder det relevant at offentliggøre.

a) forhindrer en mindelig og fredelig løsning med henblik på valg i Den Demokratiske Republik Congo, herunder gennem voldshandlinger, undertrykkelse og tilskyndelse til vold eller ved at undergrave retsstatsprincippet

b) er involveret i planlægning, ledelse eller udførelse af handlinger, der udgør alvorlige krænkelser eller overtrædelser af menneskerettighederne i Den Demokratiske Republik Congo

c) har tilknytning til dem, der er omhandlet i litra a) og b),

jf. listen i bilag II.«

9 I henhold til artikel 4, stk. 1, i afgørelse 2010/788, som ændret ved afgørelse 2016/2231, »[træffer medlemsstaterne] de nødvendige foranstaltninger til at hindre indrejse i eller transit gennem deres område for de personer, der er omhandlet i artikel 3«. Afgørelsens artikel 4, stk. 2, bestemmer, at »[s]tk. 1 [...] dog ikke [forpligter] en medlemsstat til at nægte sine egne statsborgere indrejse på medlemsstatens eget område«.

10 Artikel 5, stk. 1, 2 og 5, i afgørelse 2010/788, som ændret ved afgørelse 2016/2231, bestemmer følgende:

»1. Alle pengemidler, andre finansielle aktiver og økonomiske ressourcer, der direkte eller indirekte ejes eller kontrolleres af de personer eller enheder, som er omhandlet i artikel 3, eller som indehaves af enheder, der direkte eller indirekte ejes eller kontrolleres af dem eller af personer eller enheder, der handler på deres vegne eller efter deres anvisninger, og som er identificeret i bilag I og II, indefryses.

2. Ingen midler, andre finansielle aktiver eller økonomiske ressourcer må hverken direkte eller indirekte stilles til rådighed for eller være til fordel for de personer eller enheder, der er omhandlet i stk. 1.

[...]

5. For så vidt angår personer og enheder, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, kan en medlemsstats kompetente myndighed på sådanne vilkår, som den skønner hensigtsmæssige, give tilladelse til frigivelse af visse indefrosne pengemidler eller økonomiske ressourcer eller til, at visse pengemidler eller økonomiske ressourcer stilles til rådighed efter at have konstateret, at de pågældende pengemidler eller økonomiske ressourcer:

a) er nødvendige til at dække basale behov hos de personer, enheder og familiemedlemmer, som disse fysiske personer har forsørgerpligt over for, herunder betaling af fødevarer, husleje eller renter og afdrag på bolig, medicin og lægebehandling, skat, forsikringspræmier og offentlige forbrugsafgifter

b) alene er bestemt til betaling af rimelige honorarer og godtgørelse af udgifter i forbindelse med juridisk bistand

[...]

d) er nødvendige til afholdelse af ekstraordinære udgifter, såfremt den kompetente myndighed, mindst to uger før meddelelsen af tilladelsen, har meddelt de andre kompetente myndigheder og Kommissionen, hvorfor den skønner, at der bør gives særlig tilladelse.«

11 Artikel 6, stk. 2, i afgørelse 2010/788, som ændret ved afgørelse 2016/2231, fastsætter:

»2. Rådet opretter og ændrer efter forslag fra en medlemsstat eller Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik listen i bilag II.«

12 Artikel 7, stk. 2 og 3, i afgørelse 2010/788, som ændret ved afgørelse 2016/2231, har følgende ordlyd:

»2. Rådet underretter den pågældende person eller enhed om den afgørelse, der er omhandlet i artikel 6, stk. 2, herunder om begrundelsen for opførelsen på listen, enten direkte, hvis adressen er kendt, eller ved offentliggørelse af en bekendtgørelse, der giver personen eller enheden mulighed for at fremsætte bemærkninger.

3. Når der fremsættes bemærkninger eller forelægges væsentlig ny dokumentation, tager Rådet sin afgørelse op til fornyet overvejelse og underretter den pågældende person eller enhed herom.«

13 I henhold til artikel 9, stk. 2, i afgørelse 2010/788, som ændret ved afgørelse 2016/2231, »[anvendes de] foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, [...] indtil den 12. december 2017«, og »de kan om nødvendigt forlænges eller ændres, hvis Rådet skønner, at deres mål ikke er nået«.

14 Hvad angår forordning nr. 1183/2005 fastsætter dennes artikel 2b, stk. 1, som ændret ved forordning 2016/2230, følgende:

»1. Bilag Ia indeholder de fysiske eller juridiske personer, enheder eller organer, som af Rådet er opført på listen af en af følgende grunde:

[...]

b) at planlægge, lede eller udføre handlinger, der udgør alvorlige krænkelser af menneskerettighederne i [Den Demokratiske Republik Congo].«

15 Den 29. maj 2017 vedtog Rådet på grundlag af bl.a. artikel 31, stk. 2, TEU og artikel 6, stk. 2, i afgørelse 2010/788 gennemførelsesafgørelse (FUSP) 2017/905 om gennemførelse af afgørelse 2010/788 (EUT 2017, L 138 I, s. 6). Samme dag vedtog Rådet gennemførelsesforordning (EU) 2017/904 om gennemførelse af artikel 9, stk. 2, i forordning nr. 1183/2005 (EUT 2017, L 138 I, s. 1).

16 Anden betragtning til gennemførelsesforordning 2017/904 og gennemførelsesafgørelse 2017/905 har følgende ordlyd:

»Den 12. december 2016 vedtog Rådet forordning (EU) 2016/2230[2] som reaktion på hindringen af valgprocessen og de dermed forbundne krænkelser af menneskerettighederne i Den Demokratiske Republik Congo (DRC). Den 6. marts 2017 vedtog Rådet konklusioner, hvori det gav udtryk for sin alvorlige bekymring over den politiske situation i DRC som følge af dødvandet i forbindelse med gennemførelsen af den inklusive politiske aftale af 31. december 2016 og af sikkerhedssituationen i flere af landets regioner, hvor der er konstateret en overdreven magtanvendelse.«

17 Ved gennemførelsesafgørelse 2017/905 blev sagsøgerens navn føjet til den liste over personer og enheder, der fremgår af bilag II til afgørelse 2010/788 (herefter »den omtvistede liste«), og ved gennemførelsesforordning 2017/904 til den liste over personer og enheder, der fremgår af bilag Ia til forordning nr. 1183/2005.

2 – O.a.: I gennemførelsesafgørelse 2017/905 henvises til afgørelse (FUSP) 2016/2231.

18 I bilag II til afgørelse 2010/788, som ændret ved gennemførelsesafgørelse 2017/905, og i bilag Ia til forordning nr. 1183/2005, som ændret ved gennemførelsesforordning 2017/904, begrundede Rådet vedtagelsen af restriktive foranstaltninger i forhold til sagsøgeren med følgende grunde:

»Som guvernør for Kasai Central er Alex Kande Mupompa ansvarlig for den nuværende uforholdsmæssige magtanvendelse, voldelig undertrykkelse og udenretslige drab begået af sikkerhedsstyrker og PNC i Kasai Central fra 2016, herunder de påståede ulovlige drab på medlemmer af Nsapa Kamiuna-militsen [og civile] i Mwanza Lomba, Kasai Central, i februar 2017.

Alex Kande Mupompa var således involveret i planlægning, ledelse eller udførelse af handlinger, der udgør alvorlige krænkelser af menneskerettighederne i DRC.«

19 Den 30. maj 2017 offentliggjorde Rådet i *Den Europæiske Unions Tidende* en bekendtgørelse til de personer og enheder, som var omfattet af de restriktive foranstaltninger i afgørelse 2010/788, som gennemført ved gennemførelsesafgørelse 2017/905, og i forordning nr. 1183/2005, som gennemført ved gennemførelsesforordning (EU) nr. 2017/904 om restriktive foranstaltninger over for Den Demokratiske Republik Congo (EUT 2017, C 169, s. 4). I denne bekendtgørelse blev det bl.a. præciseret, at berørte personer inden den 1. oktober 2017 kunne indgive en anmodning til Rådet med tilhørende dokumentation om en fornyet gennemgang af afgørelsen om at opføre deres navn på den omtvistede liste og på den liste over personer og enheder, som fremgår af bilag Ia til forordning nr. 1183/2005. I denne bekendtgørelse anførtes endvidere, at eventuelle modtagne bemærkninger ville blive taget i betragtning i forbindelse med Rådets næste gennemgang i henhold til artikel 9 i afgørelse 2010/788.

20 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 22. august 2017 anlagde sagsøgeren og syv andre personer sag med påstand om annullation af gennemførelsesforordning 2017/904 og gennemførelsesafgørelses 2017/905, for så vidt som disse retsakter vedrørte dem. Dette søgsmål blev registreret under sagsnummer T-582/17.

21 Den 11. december 2017 vedtog Rådet efter en fornyet gennemgang af de omtvistede foranstaltninger på grundlag af artikel 29 TEU afgørelse (FUSP) 2017/2282 om ændring af afgørelse 2010/788 (EUT 2017, L 328, s. 19). Denne afgørelses artikel 1 erstattede således ordlyden af artikel 9, stk. 2, i afgørelse 2010/788 med følgende tekst:

»De foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, anvendes indtil den 12. december 2018. De skal om nødvendigt forlænges eller ændres, hvis Rådet skønner, at deres mål ikke er nået.«

De faktiske omstændigheder efter vedtagelsen af afgørelse 2017/2282

22 Ved skrivelse af 18. december 2017 meddelte Rådet sagsøgeren afgørelse 2017/2282. Ved denne lejlighed meddelte Rådet sagsøgerens repræsentanter om dets hensigt til at ajourføre begrundelsen, for så vidt som den vedrørte ham, og gav ham mulighed for at fremsætte bemærkninger hertil.

23 Den 12. april 2018 vedtog Rådet gennemførelsesafgørelse (FUSP) 2018/569 om gennemførelse af afgørelse 2010/788 (EUT 2018, L 95, s. 21) og gennemførelsesforordning (EU) 2018/566 om gennemførelse af artikel 9 i forordning nr. 1183/2005 (EUT 2018, L 95, s. 9). Begrundelsen for opførelsen af sagsøgerens navn blev ændret således:

»Som guvernør for Kasai Central indtil oktober 2017 var Alex Kande Mupompa ansvarlig for den uforholdsmæssige magtanvendelse, voldelige undertrykkelse og de udenretslige drab begået af sikkerhedsstyrker og PNC i Kasai Central fra august 2016, herunder drab i territoriet Dibaya i februar 2017.

Alex Kande Mupompa var således involveret i planlægning, ledelse eller udførelse af handlinger, der udgør alvorlige krænkelser af menneskerettighederne i DRC.«

24 Ved dom af 26. marts 2019, Boshab m.fl. mod Rådet (T-582/17, ikke trykt i Sml., EU:T:2019:193), frifandt Retten i øvrigt Rådet i det søgsmål, som er nævnt i præmis 20 ovenfor.

Retsforhandlinger og parternes påstande

25 Sagsøgeren har anlagt denne sag ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 8. marts 2018.

26 Ved særskilt dokument indleveret til Rettens Justitskontor den 5. juni 2018 har sagsøgeren i henhold til artikel 86 i Rettens procesreglement indgivet en anmodning om tilpasning af stævningen med henblik på at udvide påstandene i stævningen til at omfatte gennemførelsesafgørelse 2018/569 og gennemførelsesforordning 2018/566, for så vidt som disse retsakter vedrørte ham. Rådet har fremsat sine bemærkninger til anmodningen om tilpasning den 6. juli 2018.

27 Ved afgørelse af 12. oktober 2018 har formanden for Rettens Niende Afdeling besluttet at forene nærværende sag med sag T-171/18, Boshab mod Rådet, sag T-172/18, Akili Mundos mod Rådet, sag T-173/18, Ramazani Shadary mod Rådet, T-174/18, Mutondo mod Rådet, sag T-175/18, Ruhorimbere mod Rådet, sag T-176/18, Mende Omalanga mod Rådet, og sag T-177/18, Kazembe Musonda mod Rådet, med henblik på retsforhandlingernes skriftlige og eventuelle mundtlige del.

28 Efter forslag fra den refererende dommer har Retten besluttet at indlede retsforhandlingernes mundtlige del. Den 15. maj 2019 har Retten henvist sagen til Niende Udvidede Afdeling.

29 Parterne har afgivet indlæg og besvaret mundtlige spørgsmål fra Retten i retsmødet den 4. juli 2019.

30 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

– Afgørelse 2017/2282 annulleres, for så vidt som den opretholder opførelsen af sagsøgerens navn i bilag II til afgørelse 2010/788 og i bilag Ia til forordning nr. 1183/2005, som ændret ved henholdsvis gennemførelsesafgørelse 2018/569 og gennemførelsesforordning 2018/566.

– Rådet tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

31 Rådet har nedlagt følgende påstande:

– Frifindelse.

– Subsidiært, såfremt afgørelse 2017/2282 eller gennemførelsesafgørelse 2018/569 annulleres, opretholdes virkningerne af den annullerede afgørelse, indtil fristen for appel af Rettens dom udløber, eller, såfremt appel indgives inden udløbet af denne frist, til appellen forkastes.

– Sagsøgeren tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

[*udelades*]

Om realiteten

39 Til støtte for påstanden om annullation af afgørelse 2017/2282 og gennemførelsesafgørelse 2018/569 (herefter samlet »de anfægtede afgørelser«) har sagsøgeren fremsat fire anbringender, hvoraf det første vedrører en tilsidesættelse af begrundelsespligten og af retten til at blive hørt, det andet vedrører en

retlig fejl og et åbenbart urigtigt skøn, det tredje vedrører en tilsidesættelse af retten til respekt for privatliv og familieliv, af ejendomsretten og proportionalitetsprincippet, og det fjerde, at artikel 3, stk. 2, litra b), i afgørelse 2010/788 og artikel 2b, stk. 1, litra b), i forordning nr. 1183/2005 er ulovlige.

Det første anbringende om en tilsidesættelse af begrundelsespligten og af retten til at blive hørt

40 Det første anbringende består af to led, hvoraf det første vedrører en tilsidesættelse af begrundelsespligten, og det andet vedrører en tilsidesættelse af retten til at blive hørt.

– *Det første anbringendes første led*

41 Med det første anbringendes første led har sagsøgeren gjort gældende, at Rådet har tilsidesat den pligt til at begrunde en bebyrdende retsakt, der er fastsat i artikel 296 TEUF. Sagsøgeren har gjort gældende, at begrundelsen for de anfægtede afgørelser er særlig kortfattet, idet Rådet hverken har fremsat en præcis beskyldning eller nogen særlig identificerbar omstændighed, som gør det muligt uden alvorlig tvivl at tilskrive ham de bebrejdelser, der er fremsat af ham i den nævnte begrundelse. Efter sagsøgerens opfattelse er de anfægtede afgørelser således støttet på blotte konstateringer ud fra formodninger, som ikke kan efterprøves, og som forpligter ham til at fremlægge negative beviser for, at de generelle omstændigheder, som han foreholdes, ikke findes, hvilket bevirker en omvendt bevisbyrde.

42 Rådet har bestridt disse argumenter.

43 Det skal indledningsvis bemærkes, at pligten til at begrunde en bebyrdende retsakt, således som den er fastsat i artikel 296, stk. 2, TEUF, for det første har til formål at give den berørte part oplysninger, der er tilstrækkelige til at afgøre, om der er grundlag for retsakten, eller om den muligvis er behæftet med en sådan mangel, at dens gyldighed kan anfægtes for Unionens retsinstanser, og for det andet at gøre det muligt for disse retsinstanser at efterprøve retsaktens lovlighed. Den således fastsatte begrundelsespligt er et væsentligt princip i EU-retten, som kun kan fraviges af tvingende hensyn. Begrundelsen skal derfor principielt meddeles den berørte part samtidigt med den bebyrdende retsakt, og manglen på begrundelse kan ikke afhjælpes gennem den omstændighed, at den berørte part erfarer begrundelsen for retsakten under sagen for Unionens retsinstanser (dom af 7.12.2011, HTTS mod Rådet, T-562/10, EU:T:2011:716, præmis 32).

44 Begrundelsen skal endvidere tilpasses karakteren af den pågældende retsakt og den sammenhæng, hvori den er vedtaget. Begrundelsespligten skal vurderes i kraft af sagens omstændigheder, navnlig indholdet af retsakten, arten af de påberåbte grunde og den interesse, som adressaterne eller andre umiddelbart og individuelt berørte kan have i at modtage forklaringer. Det kræves ikke, at begrundelsen angiver alle de forskellige relevante faktiske og retlige momenter, da begrundelsens tilstrækkelighed ikke blot skal vurderes i forhold til ordlyden, men ligeledes til den sammenhæng, hvori den indgår, samt under hensyn til alle de retsregler, som gælder på det pågældende område. En retsakt, der er bebyrdende, er navnlig tilstrækkeligt begrundet, når den er truffet under omstændigheder, som er den pågældende bekendt, og således gør det muligt for vedkommende at forstå, hvilke konsekvenser den trufne foranstaltning har for denne (dom af 15.11.2012, Rådet mod Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, præmis 54, og af 14.10.2009, Bank Melli Iran mod Rådet, T-390/08, EU:T:2009:401, præmis 82).

45 Rådets begrundelsespligt vedrører dels angivelsen af retsgrundlaget for den vedtagne foranstaltning, dels de omstændigheder, som gør det muligt at fastslå, at et eller flere af opførelseskriterierne er opfyldt i de berørtes tilfælde (dom af 18.9.2014, Central Bank of Iran mod Rådet, T-262/12, ikke trykt i Sml., EU:T:2014:777, præmis 86).

46 Det skal følgelig undersøges, om begrundelsen for den anfægtede retsakt indeholder udtrykkelige henvisninger til de omtvistede opførelseskriterier, og om denne begrundelse i givet fald kan betragtes som tilstrækkelig til at give sagsøgeren mulighed for at vurdere den anfægtede retsakts grundlag, at forsvare sig for Retten, og til, at sidstnævnte kan udøve sin prøvelsesret (jf. i denne retning dom af 18.9.2014, Central Bank of Iran mod Rådet, T-262/12, ikke trykt i Sml., EU:T:2014:777, præmis 88).

47 Endelig skal begrundelsen for en retsakt udstedt af Rådet, hvorved der foreskrives en restriktiv foranstaltning, ikke alene gøre det muligt at fastlægge det retlige grundlag for denne foranstaltning, men ligeledes henvise til de specifikke og konkrete grunde til, at Rådet ved udøvelsen af sin skønsbeføjelse finder, at den berørte bør være omfattet af en sådan foranstaltning (dom af 15.11.2012, Rådet mod Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, præmis 52, og af 25.3.2015, Central Bank of Iran mod Rådet, T-563/12, EU:T:2015:187, præmis 55).

48 I den foreliggende sag skal det fremhæves, at afgørelse 2017/2282 har til formål at forlænge opførelsen af sagsøgerens navn på den omtvistede liste, idet den opretholder de grunde, som Rådet fastlagde ved den oprindelige opførelse af hans navn i gennemførelsesafgørelse 2017/905, som ændrede afgørelse 2010/788. Ved gennemførelsesafgørelse 2018/569 ajourførte Rådet begrundelsen for opførelse af sagsøgerens navn på den omtvistede liste.

49 Det er sagsøgerens opfattelse, at denne begrundelse er særligt kortfattet, idet Rådet i denne begrundelse ikke har fremsat præcise bebrejdelser, som gør det muligt at tilskrive ham de beskyldninger, der er fremsat mod ham.

50 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at artikel 3, stk. 2, litra b), i afgørelse 2010/788, som blev indført heri ved afgørelse 2016/2231, fastsætter, at bilag II omfatter de personer og enheder, som Rådet anser for »involveret i planlægning, ledelse eller udførelse af handlinger, der udgør alvorlige krænkelser eller overtrædelser af menneskerettighederne i Den Demokratiske Republik Congo«.

51 Det skal ligeledes for det første bemærkes, at Rådets begrundelse i afgørelse 2010/788, som ændret ved afgørelse 2017/2282, for opførelsen af sagsøgerens navn på den omtvistede liste vedrører hans egenskab af guvernør for Kasai Central (Den Demokratiske Republik Congo) og denne provins' retshåndhævende myndigheders deltagelse i en uforholdsmæssig magtanvendelse, voldelig undertrykkelse og udenretslige drab siden 2016. Rådet har i denne forbindelse henvist til drabene på militsfolk og civile i Mwanza Lomba i februar 2017 (jf. præmis 18 ovenfor). For det andet har Rådet ved gennemførelsesafgørelse 2018/569 ændret begrundelsen for ovennævnte opførelse, idet det har præciseret, at sagsøgeren havde været guvernør for Kasai Central indtil oktober 2017, og ved at henvise til drabene i februar 2017 i territoriet Dibaya og ikke i Mwanza Lomba (jf. præmis 23 ovenfor).

52 Begrundelsen for opførelsen af sagsøgerens navn på den omtvistede liste identificerer således de specifikke og konkrete elementer, idet den både vedrører de erhvervsmæssige funktioner, som sagsøgeren udøvede, og den omhandlede handlings art, og nævner, at sagsøgeren var involveret i alvorlige menneskerettighedskrænkelser i Den Demokratiske Republik Congo. Den gør det således muligt at forstå begrundelsen for, at Rådet vedtog de restriktive foranstaltninger i forhold til sagsøgeren vedrørende hans angivelige ansvar som følge af hans funktion som guvernør i Kasai Central indtil oktober 2017 for uforholdsmæssig magtanvendelse, voldelig undertrykkelse og udenretslige drab, som involverede sikkerhedsstyrkerne og det nationale congolesiske politi i Kasai Central fra august 2016, herunder drabene begået i denne provins i februar 2017.

53 Som Rådet med føje har gjort gældende, angiver en sådan begrundelse de specifikke og konkrete grunde til, at opførelseskriterierne fandt anvendelse på sagsøgeren, og nævner navnlig for det første et klart identificeret retsgrundlag, der henviser til opførelseskriterierne, og for det andet er den støttet på grunde vedrørende sagsøgerens aktiviteter, som gør det muligt for ham at forstå de grunde, der begrundede opførelsen af hans navn på den omtvistede liste. Sagsøgeren var i øvrigt bekendt med den sammenhæng, hvori de anfægtede afgørelser er vedtaget, eftersom han for Retten som nævnt i

præmis 20 og 24 ovenfor i det væsentlige har anfægtet lovligheden af den første opførelse af sit navn, og grundene til denne opførelse i vid udstrækning er de samme i de anfægtede afgørelser. Sagsøgerens kendskab til denne sammenhæng understøttes endvidere af den skrivelse, som han sendte til Rådet den 31. oktober 2017, der er vedlagt stævningen som bilag A.3.

54 Sagsøgeren kunne således ikke med rimelighed være uvidende om, at Rådet, da det ved vedtagelsen af de anfægtede afgørelser i det væsentlige bekræftede begrundelsen for den oprindelige opførelse af hans navn på den omtvistede liste, som blev besluttet ved gennemførelsesafgørelse 2017/905, henviste til den omstændighed, at han, henset til sin funktion som guvernør for Kasai Central indtil oktober 2017, havde beføjelse til direkte at påvirke sikkerhedsstyrkerne og det nationale congolesiske politi, som havde været involveret i ovennævnte voldshandlinger.

55 I lyset af begrundelsen for opførelsen af hans navn på den omtvistede liste kunne sagsøgeren hensigtsmæssigt anfægte, at der var grundlag for de restriktive foranstaltninger, som var vedtaget i forhold til ham. Det har han i øvrigt gjort som led i det andet anbringendes andet led om et åbenbart urigtigt skøn.

56 Det følger heraf, at de anfægtede afgørelsers begrundelse var tilstrækkelig til at gøre det muligt for sagsøgeren at anfægte deres gyldighed, og for at Retten kunne udøve sin prøvelsesret. Det første anbringendes første led skal derfor forkastes.

– Det første anbringendes andet led

57 Med det første anbringendes andet led har sagsøgeren gjort gældende, at Rådet har tilsidesat hans ret til at blive hørt. Sagsøgeren har anført, at selv om det er korrekt, at det nødvendige overraskelsesmoment i en foranstaltning med indefrysning af pengemidler indebærer, at Rådet ikke er forpligtet til at foretage høring inden den oprindelige opførelse af navnet på en person eller enhed på en liste, som pålægges restriktive foranstaltninger, forholder det sig ikke desto således, at dette overraskelsesmoment ikke længere findes i forbindelse med en fornyet gennemgang af en oprindelig opførelsesbeslutning som i det foreliggende tilfælde, og at kontradiktionsprincippet skal overholdes både hvad angår meddelelsen af grunde forud for afgørelsen om opretholdelsen på den omtvistede liste og retten til at blive hørt. Sagsøgeren har tilføjet, at han har anmodet om en høring for Rådet, men at dette på tidspunktet for anlæggelsen af sagen ikke havde taget stilling til en sådan anmodning.

58 I replikken har sagsøgeren for det første gjort gældende, at han aldrig er blevet hørt af FN's fælles kontor for menneskerettigheder (UNJHRO) under udarbejdelsen af de forskellige rapporter, som Rådet anvendte som støtte for de anfægtede afgørelser, hvilket er i strid med de kriterier, der er fastsat i retspraksis, og viser, at han burde have været hørt forud for vedtagelsen af de anfægtede afgørelser, hvilket gælder så meget desto mere, eftersom han den 31. oktober 2017 og den 15. februar 2018 forelagde Rådet oplysninger, som kunne rejse tvivl om grundlaget for de fastlagte grunde. For det andet har sagsøgeren gjort gældende, at Rådet i forhold til den oprindelige beslutning om at opføre hans navn på den omtvistede liste lagde nye beviser til grund i forhold til ham med henblik på vedtagelsen af de anfægtede afgørelser.

59 Rådet har bestridt disse argumenter, idet det har fremhævet, at afgørelse 2017/2282 er støttet på de samme grunde som dem, der førte til den oprindelige opførelse af sagsøgerens navn på den omtvistede liste i medfør af gennemførelsesafgørelse 2017/905. Det følger heraf, at Rådet ikke havde pligt til at høre sagsøgeren inden vedtagelsen af afgørelse 2017/2282. Rådet har endvidere i sine bemærkninger til tilpasningen af stævningen anført, at de argumenter, som sagsøgeren har gjort gældende i stævningen, ikke kan overføres på anmodningen om tilpasning, eftersom der i den procedure, som førte til vedtagelsen af gennemførelsesafgørelse 2018/569, blev udvekslet

korrespondance mellem Rådet og sagsøgerens repræsentant, hvorved han fik mulighed for at fremsætte bemærkninger til den nye fremstilling af grundene til opførelse af hans navn på den omtvistede liste som foreslået af Rådet.

60 Det skal indledningsvis bemærkes, at artikel 41, stk. 2, litra a), i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«) bestemmer, at enhver har ret til at blive hørt, inden der træffes en individuel foranstaltning over for ham eller hende, som måtte berøre vedkommende negativt.

61 Det følger af retspraksis, at retten til forsvar og retten til en effektiv domstolsbeskyttelse kræver, at Unionens kompetente myndighed under en procedure til vedtagelse af en afgørelse om at opføre eller opretholde en persons navn på listen i et bilag til en retsakt om restriktive foranstaltninger skal meddele den berørte person de belastende oplysninger, som denne myndighed er i besiddelse af og baserer sin afgørelse på, for at denne person kan forsvare sine rettigheder under de bedst mulige betingelser og kan beslutte på et fuldt oplyst sagsgrundlag, om sagen bør prøves af Unionens retsinstanser. Den kompetente EU-myndighed skal i forbindelse med denne meddelelse endvidere give denne person mulighed for at fremsætte sine bemærkninger til den begrundelse, der lægges ham til last (dom af 18.7.2013, Kommissionen m.fl. mod Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P og C-595/10 P, EU:C:2013:518, præmis 111 og 112, og af 12.12.2006, Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran mod Rådet, T-228/02, EU:T:2006:384, præmis 93).

62 Hvad angår den første retsakt, hvorved en person eller enheds midler indefryses, er Rådet ikke forpligtet til at give den omhandlede person eller enhed en forudgående meddelelse om de grunde, hvorpå denne institution har til hensigt at basere optagelsen af navnet på denne person eller enhed på listen over personer eller enheder, hvis midler indefryses. En sådan foranstaltning skal således, for at dens effektivitet ikke skal bringes i fare, i sagens natur kunne drage fordel af en overraskelseseffekt og finde anvendelse med øjeblikkelig virkning. I et sådant tilfælde er det principielt tilstrækkeligt, at institutionen giver den omhandlede person eller enhed meddelelse om begrundelsen og adgang til at blive hørt samtidig med eller umiddelbart efter vedtagelsen af afgørelsen (dom af 21.12.2011, Frankrig mod People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, præmis 61).

63 Hvor der er tale om en efterfølgende afgørelse om indefrysning af midler, hvorved navnet på en person eller en enhed, der allerede er opført på listen over personer eller enheder, hvis midler indefryses, opretholdes på denne liste, er denne overraskelseseffekt ikke længere nødvendig for at sikre foranstaltningens effektivitet, således at der forud for vedtagelsen af en sådan afgørelse principielt skal gives den omhandlede person eller enhed meddelelse om, hvilke omstændigheder der lægges til den pågældende til last, samt lejlighed til at blive hørt (dom af 21.12.2011, Frankrig mod People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, præmis 62).

64 I denne henseende har Domstolen fremhævet, at den beskyttelse, der gives med kravet om underretning om de belastende omstændigheder og retten til at fremsætte bemærkninger før vedtagelsen af retsakter, som opretholder en person og enheds navn på en liste over personer eller enheder, der er omfattet af restriktive foranstaltninger, er et grundlæggende element, som er af afgørende betydning for retten til forsvar. Dette er så meget desto mere tilfældet, som sådanne foranstaltninger har en betydelig indvirkning på de omhandlede personers og gruppers rettigheder og friheder (dom af 21.12.2011, Frankrig mod People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, præmis 64).

65 Denne ret til at blive hørt forud for vedtagelsen af sådanne retsakter gælder, når Rådet i afgørelsen om at opretholde personens navn på denne liste lægger nye forhold til grund over for denne person, dvs. forhold, som ikke fremgik af den oprindelige afgørelse om opførelse af denne persons navn på samme liste (jf. i denne retning dom af 18.6.2015, Ipatau mod Rådet, C-535/14 P, EU:C:2015:407, præmis 26 og den deri nævnte retspraksis, og af 7.4.2016, Central Bank of Iran mod Rådet, C-266/15 P, EU:C:2016:208, præmis 33).

66 I den foreliggende sag er den opretholdelse af sagsøgerens navn på den omtvistede liste, som blev besluttet ved afgørelse 2017/2282, ganske vist i det væsentlige støttet på de samme grunde som dem, der begrundede vedtagelsen af den oprindelige retsakt om pålæggelse af de omhandlede restriktive foranstaltninger.

67 Denne omstændighed indebærer imidlertid ikke i sig selv, at Rådet ikke var forpligtet til at overholde sagsøgerens ret til forsvar og navnlig at give ham mulighed for at fremsætte sine bemærkninger til de faktiske omstændigheder, som lå til grund for nævnte institutions vedtagelse af afgørelse 2017/2282 om opretholdelsen af hans navn på den omtvistede liste.

68 En tilsidesættelse af retten til forsvar skal nemlig undersøges ud fra de specielle omstændigheder i hvert enkelt tilfælde, navnlig arten af den pågældende retsakt og den sammenhæng, hvori den er vedtaget, samt de retsregler, som gælder på det pågældende område (jf. dom af 18.7.2013, Kommissionen m.fl. mod Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P og C-595/10 P, EU:C:2013:518, præmis 102 og den deri nævnte retspraksis).

69 Det skal i denne henseende fremhæves, at restriktive foranstaltninger har retssikrende karakter og pr. definition er midlertidige, og at deres gyldighed altid forudsætter, at de faktiske og retlige omstændigheder, der lå til grund for dens vedtagelse, fortsat eksisterer, og at det er nødvendigt at opretholde dem for at realisere målet med dem (jf. i denne retning dom af 21.3.2014, Yusef mod Kommissionen, T-306/10, EU:T:2014:141, præmis 62 og 63). I denne henseende bestemmer artikel 9, stk. 2, i afgørelse 2010/788, som ændret ved afgørelse 2016/2231, at de restriktive foranstaltninger i forhold til Den Demokratiske Republik Congo anvendes indtil den 12. december 2017 og »om nødvendigt [kan] forlænges eller ændres, hvis Rådet skønner, at deres mål ikke er nået«.

70 Det følger heraf, at Rådet under en regelmæssig fornyet gennemgang af disse restriktive foranstaltninger skal foretage en ajourført bedømmelse af situationen og afveje foranstaltningernes indvirkning for at afgøre, om de gjorde det muligt at nå de formål, som blev forfulgt med den oprindelige opførelse af de berørte personer og enheders navne på den omtvistede liste, eller om det fortsat er muligt at drage den samme konklusion vedrørende disse personer og enheder.

71 I denne henseende fastslog Retten i dom af 27. september 2018, Ezz m.fl. mod Rådet (T-288/15, EU:T:2018:619, præmis 316 og den deri nævnte retspraksis), at det for at overholde sagsøgernes ret til forsvar påhvilede Rådet før vedtagelsen af en afgørelse om fornyelse af restriktive foranstaltninger over for sagsøgerne at meddele dem de forhold, hvormed det under den regelmæssige fornyede gennemgang af de omhandlede foranstaltninger havde ajourført de oplysninger, som havde begrundet den oprindelige opførelse af deres navn på listen over personer, der var genstand for sådanne restriktive foranstaltninger.

72 I det foreliggende tilfælde skal det, henset til det oprindelige formål med de restriktive foranstaltninger over for Den Demokratiske Republik Congo, nemlig i det væsentlige at skabe et gunstigt klima for afholdelse af valg og at bringe enhver krænkelse af menneskerettighederne til ophør (jf. præmis 7 ovenfor), fastslås, at Rådet ved den regelmæssige fornyede gennemgang af de restriktive foranstaltninger, som sagsøgeren var pålagt, var forpligtet til i givet fald at meddele ham nye forhold, hvormed det havde ajourført oplysningerne om ikke alene hans personlige forhold, men ligeledes den politiske situation og sikkerhedssituationen i Den Demokratiske Republik Congo.

73 Det fremgår af sagens akter, at Rådet, som det har bekræftet i retsmødet som svar på et spørgsmål fra Retten, vedtog afgørelse 2017/2282, hvori det ud over de oplysninger, som det allerede rådede over ved den oprindelige opførelse af sagsøgerens navn på den omtvistede liste, tog hensyn til oplysningerne i det interne dokument af 23. oktober 2017 med referencen COREU CFSP/1492/17. For det første omtalte dette dokument af 23. oktober 2017, at der på dette tidspunkt ikke var offentliggjort en tidsplan for valget, og at den uafhængige nationale valgkommission den 11. oktober 2017 havde meddelt, at der var behov for i hvert fald 504 dage til at organisere valget. For det andet anførtes i

samme dokument, at De Forenede Nationers mission i Den Demokratiske Republik Congo (MONUC) dels havde rapporteret om en forværring af sikkerhedssituationen i mange dele af Den Demokratiske Republik Congo, dels en øget regional ustabilitet efter afrejse af civile, der flygter fra konfliktområder. For det tredje nævnte dette dokument, at forsamlings-, menings- og ytringsfriheden fortsat var undertrykt, som det ses ved forbuddet mod demonstrationer mod, at der ikke var offentliggjort en tidsplan for valg, og blokaden i august 2017 af de sociale medier efter meddelelsen om generalstrejke.

74 På samme måde fremgår det af Rådets konklusioner af 11. december 2017, at det ved vedtagelsen af afgørelse 2017/2282 havde kendskab til et andet forhold i ajourføringen, nemlig meddelelsen af en tidsplan for valg, der den 5. november 2017 fastsatte præsidentvalget til den 23. december 2018. En sådan meddelelse var imidlertid ikke til hinder for, at Rådet fandt, at situationen var uforandret i Den Demokratiske Republik Congo.

75 Selv om Rådet ved afgørelse 2017/2282 forlængede de restriktive foranstaltninger over for sagsøgeren af de samme grunde som dem, der var blevet lagt til grund for den oprindelige opførelse af hans navn på den omtvistede liste i gennemførelsesafgørelse 2017/905, udgør de forhold vedrørende ajourføring, som er omhandlet i præmis 73 og 74 ovenfor, dermed nye forhold, som Rådet tog hensyn til ved vedtagelsen af afgørelse 2017/2282. Rådet burde dermed i overensstemmelse med det ovenfor i præmis 72 anførte have indhentet bemærkninger fra sagsøgeren om disse forhold, inden det vedtog en sådan afgørelse. Det er ubestridt, at dette ikke har været tilfældet.

76 Det er i denne forbindelse uden betydning, dels at den oprindelige opførelse af sagsøgerens navn på den omtvistede liste blev efterfulgt af en offentliggørelse i Tidende af en bekendtgørelse til de personer, som var omfattet af disse foranstaltninger, hvorved disse personer blev opfordret til inden den 1. oktober 2017 at indgive en anmodning om fornyet gennemgang til Rådet, dels at sagsøgeren først for sent benyttede sig af denne mulighed. Rådet kan nemlig ikke fritages for sin forpligtelse til at overholde retten til forsvar med den begrundelse, at en person, der er genstand for restriktive foranstaltninger, har mulighed for at anmode om, at disse foranstaltninger bringes til ophør i forhold til den pågældende.

77 Hertil kommer, at det ikke fremgår af sagens akter, at sagsøgeren kunne forvente, at Rådet ville konkludere, at situationen i Den Demokratiske Republik Congo var uforandret under hensyntagen til de forhold, der er beskrevet i præmis 73 og 74 ovenfor, vedrørende den manglende offentliggørelse af tidsplanen for valget, forværringen af sikkerhedssituationen og den vedvarende undertrykkelse af borgerlige rettigheder i mange regioner i landet, hvilke forhold sagsøgeren ikke fik mulighed for at fremsætte bemærkninger til inden vedtagelsen af afgørelse 2017/2282. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at de restriktive foranstaltninger er af midlertidig karakter (jf. præmis 69 ovenfor), hvilket sikres ved selve bestemmelserne i afgørelse 2017/2282 (jf. præmis 21 ovenfor).

78 På denne baggrund skal det fastslås, at afgørelse 2017/2282 blev vedtaget efter en procedure, hvorunder sagsøgerens ret til forsvar ikke blev overholdt.

79 Denne konklusion gælder ligeledes for gennemførelsesafgørelse 2018/569. Selv om det er korrekt, at Rådet inden vedtagelsen af denne afgørelse meddelte sagsøgeren sin hensigt om at ajourføre begrundelsen for opførelsen af hans navn på den omtvistede liste, fremgår det ikke af sagsakterne, at sagsøgeren, da den nævnte afgørelse blev vedtaget, var blevet meddelt de nye forhold, som er omtalt i det interne dokument af 23. oktober 2017 med referencen COREU CFSP/1492/17 og i Rådets konklusioner af 11. december 2017.

80 Når dette er sagt, kan det ikke udledes af det ovenstående, at Rådets manglende meddelelse til sagsøgeren af de nye forhold, som er omtalt ovenfor i præmis 79, samt den omstændighed, at sagsøgeren ikke fik lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger til disse forhold, inden Rådet vedtog de anfægtede afgørelser, fører til annullation af disse afgørelser.

81 Det påhviler nemlig Unionens retsinstanser, når de finder, at der foreligger en uregelmæssighed, der påvirker retten til forsvar, på grundlag af de specifikke faktiske og retlige omstændigheder i sagen at efterprøve, om sagen kunne have ført til et andet resultat, for så vidt som sagsøgeren ville have været bedre i stand til at sikre sit forsvar, såfremt denne uregelmæssighed ikke havde foreligget (jf. i denne retning dom af 1.10.2009, Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware mod Rådet, C-141/08 P, EU:C:2009:598, præmis 81, 88, 92, 94 og 107, og af 27.9.2018, Ezz m.fl. mod Rådet, T-288/15, EU:T:2018:619, præmis 325 og den deri nævnte retspraksis).

82 I den foreliggende sag giver ingen oplysninger i sagen mulighed for at antage, at de omhandlede restriktive foranstaltninger ikke kunne være blevet opretholdt i forhold til sagsøgeren, såfremt han var blevet meddelt de nye forhold, hvormed Rådet ajourførte sin bedømmelse af den politiske situation og sikkerhedssituationen i Den Demokratiske Republik Congo.

83 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at sagsøgeren ikke har fremlagt præcise indicier for, at såfremt han inden vedtagelsen af de anfægtede afgørelser havde fået mulighed for at fremsætte sine bemærkninger til de nye forhold, der er beskrevet i præmis 73 og 74 ovenfor, ville han kunne have anfægtet deres indhold eller deres relevans for forlængelsen af opførelsen af hans navn på den omtvistede liste.

84 Som svar på et spørgsmål fra Retten i retsmødet har sagsøgeren i øvrigt ikke som sådan bestridt, at situationen i Den Demokratiske Republik Congo var uforandret fra tidspunktet for den oprindelige opførelsen af hans navn på den omtvistede liste, som blev besluttet den 29. maj 2017, til vedtagelsen af de anfægtede afgørelser om opretholdelsen af de omhandlede restriktive foranstaltninger.

85 På denne baggrund kan det ikke fastslås, at sagens resultat kunne have været anderledes, såfremt sagsøgeren var blevet meddelt de forhold, der er nævnt i præmis 73 og 74 ovenfor, inden vedtagelsen af de anfægtede afgørelser. Den omstændighed, at Rådet lagde visse nye forhold til grund, da det fornyede de restriktive foranstaltninger over for sagsøgeren, kan heller ikke behæfte disse afgørelser med en ulovlighed.

86 For så vidt som sagsøgeren har udledt argumentet til støtte for det første anbringendes andet led af den omstændighed, at han ikke var blevet hørt af UNJHRO som led i dette organs udarbejdelse af de rapporter, som Rådet påberåbte sig til støtte for de anfægtede afgørelser, skal det blot bemærkes, at Unionens retsinstanser ikke har kompetence til at kontrollere, om de undersøgelser, der foretages af De Forenede Nationer (FN), er forenelige med de grundlæggende rettigheder (jf. i denne retning dom af 20.7.2017, Badica og Kardiam mod Rådet, T-619/15, EU:T:2017:532, præmis 65).

87 Endelig skal sagsøgerens argument om, at Rådet skulle have hørt ham, forkastes, eftersom hverken den omhandlede lovgivning eller det almindelige princip om overholdelse af retten til forsvar giver ham ret til en formel høring (jf. analogt dom af 6.9.2013, Bank Melli Iran mod Rådet, T-35/10 og T-7/11, EU:T:2013:397, præmis 105 og den deri nævnte retspraksis).

88 På baggrund af samtlige ovenstående betragtninger skal det første anbringendes andet led forkastes som ugrundet, og dermed forkastes det første anbringende i det hele.

Det andet anbringende vedrørende en retlig fejl og et åbenbart urigtigt skøn

89 Med det andet anbringende har sagsøgeren gjort gældende, at Rådet begik fejl, da det fastslå, at han havde været »involveret i planlægning, ledelse eller udførelse af handlinger, der udgør alvorlige krænkelser eller overtrædelser af menneskerettighederne i Den Demokratiske Republik Congo«.

90 Dette anbringende består af to led. Med det første led har sagsøgeren i det væsentlige gjort gældende, at Rådet begik en retlig fejl, da det opretholdt opførelsen af hans navn på den omtvistede liste som følge af faktiske omstændigheder, der var ophørt på tidspunktet for vedtagelsen af de anfægtede afgørelser. Med det andet led har sagsøgeren anfægtet Rådets vurdering af hans funktioner og opgaver, samt at der forelå faktuelle forhold, som var tilstrækkeligt præcise og konkrete til at opretholde opførelsen af hans navn på den omtvistede liste.

– Det andet anbringendes første led

91 Med det andet anbringendes første led har sagsøgeren gjort gældende, at de faktiske omstændigheder, som Rådet fastlagde i grundene til opførelsen af hans navn på den omtvistede liste, vedrørte et udløbet tidsrum. Det følger nemlig af anvendelsen af præsens participiet i den franske (»contribuant, [...] planifiant, [...] dirigeant ou [...] commettant«) og den engelske (»planning, directing or committing«) version af artikel 3, stk. 2, i afgørelse 2010/788, som ændret ved afgørelse 2016/2231, at de faktiske forhold, som blev foreholdt personer eller enheder, der er genstand for restriktive foranstaltninger, fortsat skulle foreligge ved fornyelsen heraf. Det forhold, at sagsøgeren ved vedtagelsen af de anfægtede afgørelser ikke aktuelt var involveret i de faktiske forhold, som han blev foreholdt, bevirker, at de pågældende restriktive foranstaltninger er forældede.

92 Sagsøgeren har tilføjet, at Rådet, idet det opretholdt disse foranstaltninger for faktiske forhold, som ikke længere var aktuelle, i virkeligheden vedtog en skjult strafferetlig sanktion, skønt restriktive foranstaltninger udelukkende har retssikrende karakter, og deres formål er at få adressaterne herfor til at ændre deres adfærd.

93 Det skal i denne forbindelse, som det er bemærket ovenfor i præmis 8, fremhæves, at artikel 3, stk. 2, litra b), i afgørelse 2010/788, som ændret ved afgørelse 2016/2231, fastsætter, at restriktive foranstaltninger indføres over for personer og enheder, der »er involveret i planlægning, ledelse eller udførelse af handlinger, der udgør alvorlige krænkelser eller overtrædelser af menneskerettighederne i Den Demokratiske Republik Congo«. På dette grundlag blev sagsøgerens navn oprindeligt opført på den omtvistede liste ved gennemførelsesafgørelse 2017/905, eftersom han som guvernør for Kasai Central var ansvarlig for den uforholdsmæssige magtanvendelse, voldelige undertrykkelse og de udenretslige drab begået af sikkerhedsstyrker og det nationale congolesiske politi i Kasai Central i 2016, herunder drab begået i denne provins i februar 2017 (jf. præmis 18 ovenfor). Ved afgørelse 2017/2282 forlængede Rådet de restriktive foranstaltninger over for sagsøgeren indtil den 12. december 2018, idet det bevarede en begrundelse, der var identisk med begrundelsen for den oprindelige opførelse af hans navn på den omtvistede liste (jf. præmis 21 ovenfor), da grundene i vid udstrækning var enslydende efter vedtagelsen af gennemførelsesafgørelse 2018/569 (jf. præmis 23 ovenfor).

94 For det første kan anvendelsen af præsens participiet i den franske og den engelske version af artikel 3, stk. 2, litra b), i afgørelse 2010/788, som ændret ved afgørelse 2016/2231, ved definitionen af kriterierne for opførelse på den omtvistede liste ikke anses for at betyde, at de faktiske forhold, som ligger til grund for opførelsen af en person eller enheds navn på denne liste, fortsat skal foreligge på det tidspunkt, hvor opførelsen eller opretholdelsen af denne opførelse besluttes. Det er nemlig tidligere blevet fastslået, at det præsens participium, som anvendes i den franske (»contribuant, [...] planifiant, [...] dirigeant ou [...] commettant«) og den engelske (»persons committing«) version af bestemmelsen vedrørende opførelse af navnene på de personer og enheder, som er omfattet af restriktive foranstaltninger, på en liste, henviser til de retlige definitioners egne almindelige betydning og ikke til et bestemt tidsrum (jf. i denne retning dom af 23.10.2008, People's Mojahedin Organization of Iran mod Rådet, T-256/07, EU:T:2008:461, præmis 108).

95 For det andet indebærer den omstændighed, at grundene til opførelsen af sagsøgerens navn på den omtvistede liste henviser til faktiske omstændigheder, som skete inden vedtagelsen af de anfægtede afgørelser, og som var blevet afsluttet på dette tidspunkt, ikke nødvendigvis, at de restriktive foranstaltninger, der ved disse afgørelser opretholdes over for den pågældende, er forældede. Det er åbenbart, at for så vidt som Rådet i begrundelsen for opførelsen af sagsøgerens navn på den omtvistede liste besluttede at henvise til konkrete situationer, som involverede de politistyrker, der handlede på Kasai Centrals område, hvor sagsøgeren var guvernør, kunne der kun være tale om handlinger foretaget på et tidligere tidspunkt. En sådan henvisning kan således ikke anses for at være irrelevant, blot fordi de omhandlede handlinger fandt sted i en mere eller mindre fjern fortid (jf. i denne retning dom af 22.4.2015, Tomana m.fl. mod Rådet og Kommissionen, T-190/12, EU:T:2015:222, præmis 236).

96 Denne fortolkning understøttes af artikel 9, stk. 2, andet punktum, i afgørelse 2010/788, som ændret ved afgørelse 2017/2282, hvorefter de omhandlede restriktive foranstaltninger om nødvendigt kan forlænges eller ændres, hvis Rådet skønner, at deres mål ikke er nået. Hvis denne bestemmelse ikke skal berøves sin effektive virkning, bør den anses for at tillade, at navne på personer og enheder, der ikke har begået nye overtrædelser af menneskerettighederne i perioden forud for den fornyede gennemgang, kan opretholdes på listen, hvis dette fortsat er begrundet, henset til samtlige relevante omstændigheder, og navnlig under hensyntagen til den omstændighed, at de mål, der forfølges med de restriktive foranstaltninger, ikke er nået (jf. analogt dom af 23.10.2008, People's Mojahedin Organization of Iran mod Rådet, T-256/07, EU:T:2008:461, præmis 108).

97 I modsætning til, hvad sagsøgeren har gjort gældende, giver begrundelsen for opførelsen af hans navn på den omtvistede liste følgelig ikke de restriktive foranstaltninger, som han har været genstand for, og som er blevet forlænget ved de anfægtede afgørelser, en strafferetlig karakter.

98 Det andet anbringendes første led skal derfor forkastes.

[*udelades*]

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Niende Udvidede Afdeling):

1) Rådet for Den Europæiske Union frifindes.

2) Alex Kande Mupompa betaler sagsomkostningerne.

Gervasoni Madise da Silva Passos

Kowalik-Bańczyk Mac Eochaidh

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 12. februar 2020.

Underskrifter